

Bijlage 8 – Schouw protocol en sanctie- of herstelbeleid

8.1 Schouw protocol

Inleiding

Collectief Lopikerwaard voert jaarlijks een veldcontrole (schouw) uit bij de deelnemers waar een beheercontract afgesloten is. Het betreft een interne controle binnen het collectief. De schouw wordt gecoördineerd en uitgevoerd door de schouwcommissie. Indien gewenst kan de commissie worden aangevuld met een agrarisch lid van de vereniging. De schouw houdt in:

- Controleren van het uitgevoerde beheer door de deelnemers volgens afspraak. Met andere woorden er wordt gecontroleerd of een correcte besteding van de beheersvergoeding plaatsvindt.
- Controleren van de kwaliteit van het uitgevoerde beheer.
- Handreiking voor verbeteringen in het beheer (indien mogelijk).

De schouw heeft naast de controlerende functie ook een lerende functie. Waar gewenst kan advies worden gegeven over bijsturen beheer om desbetreffende natuurdoelen te halen.

Verantwoordelijkheid

De schouw wordt onderverdeeld in 2 categorieën vanwege de hoeveelheid aan voorschriften; weidevogelbeheer (open grasland) en landschap (dooradering en water). Het bestuurslid met de portefeuille 'schouw leefgebied open grasland' en het bestuurslid met de portefeuille 'schouw leefgebied dooradering, water en klimaat' zijn verantwoordelijk voor de schouw. De schouwcommissie is verantwoordelijk voor de uitvoering.

Schouwcommissie

De schouwcommissie bestaat uit zes personen en is samengesteld uit 4 bestuursleden en 2 leden van de werkorganisatie. De schouw wordt uitgevoerd door minimaal 2 leden van de schouwcommissie (1 bestuurslid en 1 veldmedewerker van de werkorganisatie). De aansturing vindt plaats via de commissie. Verslaglegging en administratieve verwerking vindt plaats door de bureaumedewerker.

De leden voldoen aan de volgende eisen:

- Kennis van beheerpakketten
- Ecologische en landschappelijke kennis
- Communicatieve vaardigheden
- Kennis van agrarische bedrijfsvoering

De onafhankelijkheid wordt gewaarborgd door:

- 1 van de 2 leden is geen direct belanghebbende in het te schouwen gebied voor agrarisch natuurbeheer

- De gebiedscoördinator (verantwoordelijk voor de contracten) mag niet één van de 2 leden zijn die de schouw uitvoeren. Ondersteunen als 3e lid mag.

De schouwformulieren van SCAN worden gebruikt bij uitvoering schouw.

Resultaten

Elke deelnemer wordt gedurende de ANLb periode (6 jaar) minimaal 1x geschouwd op minimaal 1 beheereenheid. De ervaring leert dat er deelnemers bijkomen gedurende de 6 jaar. Het streven is om de schouw uit te voeren in 5 jaar tijd. Het 6^e jaar is voor nieuwe deelnemers en herschouw van beheereenheden met afwijkingen in eerdere schouw. Per jaar wordt door de schouwcommissie bekeken op welke beheereenheden en meldingen de focus komt vanuit de categorieën weidevogelbeheer en landschap.

Bevindingen en rapportage

- De rapportage wordt opgesteld en ondertekend door de commissie
- De bestuursleden met de portefeuille schouw stellen de rapportage vast
- Vervolgens delen zij de rapportage met de betreffende deelnemer
- De resultaten van de schouw worden daarna ondertekend door de deelnemer en het bestuurslid met de portefeuille schouw.
- De bevindingen van de schouw worden gerapporteerd
- De schouwcommissie stelt de rapportage op en signaleert vervolgstappen. Indien nodig adviseert zij het bestuur voor eventuele sancties.
- Het bestuur is verantwoordelijk voor eventuele sancties
- De vervolgstappen schouw worden toegevoegd aan de rapportage
- De bureamedewerker zorgt voor de administratie van de schouw, de bevindingen en eventuele sancties.
-

De definitieve rapportage wordt gedeeld met de deelnemer door de bureamedewerker. Afspraken die hieruit voortvloeien dienen te worden ondertekend door de schouwcommissie en deelnemer. De bureamedewerker administreert de rapportages en afspraken in SCAN-OFFICE.

8.2 Sanctie- of herstelbeleid

Het sanctie- of herstelbeleid van het collectief beschrijft de wijze waarop het collectief handelt bij het niet naleven van de afspraken uit het deelnemerscontract van deelnemers. Indien noodzakelijk worden sancties opgelegd. Binnen het sanctiebeleid valt echter ook de mogelijkheid tot herstel. Het bieden van een herstelkans zorgt voor behoud van draagvlak bij de deelnemers en betere natuurresultaten. Een sanctiemaatregel wordt opgelegd afhankelijk van de mogelijkheid tot herstel en het resultaat hiervan.

Het collectief is eindbegunstigde en is daarmee eindverantwoordelijk voor de afgesproken prestaties op gebiedsniveau zoals weergegeven in een gebiedsaanvraag. De prestaties op gebiedsniveau vormen de optelsom van de prestaties op bedrijfsniveau met de individuele

grondgebruikers. Het eventueel niet nakomen van gemaakte afspraken met individuele grondgebruikers vormt daarmee een risico voor het realiseren van de gebiedsaanvraag. Met de schouw ziet het collectief er op toe of individuele grondgebruikers de afspraken uit het deelnemerscontract nakomen. Indien dit niet het geval is, kan het collectief een aantal maatregelen treffen op basis van het sanctie- of herstelbeleid.

Het sanctie- of herstelbeleid wordt toegepast wanneer er afwijkingen worden geconstateerd tijdens de controles door het collectief. Dit kan in twee situaties aan de orde zijn:

- Het collectief constateert op basis van haar eigen steekproef een afwijking
- Het collectief heeft op basis van een door de NVWA geconstateerde afwijking een aanvullende schouw uitgevoerd en geoordeeld dat de bevindingen van de NVWA correct zijn.

Het sanctiebeleid geeft aan bij welk type afwijking welke sanctiemaatregel van toepassing is.

Verantwoordelijkheid

De schouw wordt onderverdeeld in 2 categorieën vanwege de hoeveelheid aan voorschriften; weidevogelbeheer (open grasland) en landschap (dooradering en water). Het bestuurslid met de portefeuille 'schouw leefgebied open grasland' en het bestuurslid met de portefeuille 'schouw leefgebied dooradering en water' zijn verantwoordelijk. De gebiedscoördinator zorgt voor de uitvoering. De algemeen coördinator voor de administratie en communicatie.

Typen sancties

De volgende maatregelen kunnen worden toegepast:

- Waarschuwen
- Opschorten betalen
- Korting op uitbetaling
- Niet uitbetalen
- Boete/ terugvordering eerder uitgekeerde vergoedingen over de betreffende maatregel
- Ontbinding deelnemerscontract

Na 2 waarschuwingen volgt een boete. De hoogte kan variëren van het niet uitbetalen van de vergoeding van de beheereenheid tot het niet uitbetalen van het gehele beheercontract.

Toepassing

Het type sanctiemaatregel dat wordt toegepast, hangt af van:

- Ernst van de afwijking
- Of de afwijking al dan niet omkeerbaar is
- Termijn waarin herstel mogelijk is
- De welwillendheid van de deelnemer om mee te werken.

Het bestuur van het collectief besluit over de te nemen sanctie.

8.3 Controles NVWA

De NVWA controleert de collectieven. Naast een administratieve controle bij het collectief, controleert de NVWA steekproefsgewijs in het veld of de afspraken/prestaties waarvoor het collectief financiële middelen ontvangt, daadwerkelijk worden uitgevoerd. Resultaten van de controles worden dus ook teruggekoppeld aan de collectieven.

De NVWA controleert ook of de individuele deelnemer zich houdt aan de 'cross-compliance-eisen' (randvoorwaarden op het gebied van milieu, voedselveiligheid, gezondheid en dierenwelzijn om inkomenssteun uit pijler 1 van het GLB te ontvangen). Hoewel het collectief momenteel alleen een rol vervult in pijler 2 van het GLB, kan een sanctie mogelijk bij het collectief terecht komen indien een overtreding van de cross-compliance wordt geconstateerd bij de agrariër. Het collectief berekent de door RVO opgelegde randvoorwaardenkortingen door aan de deelnemer.

Wanneer door de NVWA een afwijking wordt geconstateerd dan wordt daarover een controlerapport opgesteld. In dat rapport kan een reactie van de gecontroleerde worden meegenomen. Het betaalorgaan kan een boete opleggen op basis van de controlerapporten. Deze boete staat open voor bezwaar en beroep.

Wanneer deze controles aanleiding geven tot sanctionering dan zijn dit altijd sancties voor het collectief en niet voor de individuele deelnemer. Eventuele doorsanctionering is een interne aangelegenheid van het collectief.

Om zelf een goed beeld te krijgen van de situatie kan het collectief ook een eigen schouw uitvoeren om te bepalen of de bevindingen van de NVWA gedeeld worden. Als dit niet het geval is kan worden gewerkt met onderstaand schema 'geschil collectief en NVWA'.

Terugkoppeling resultaten NVWA aan deelnemers

- De sanctiemaatregel wordt naast een schriftelijke bevestiging altijd [telefonisch / persoonlijk] toegelicht aan de deelnemer
- De algemeen coördinator is verantwoordelijk voor de communicatie met deelnemer

Terugkoppeling collectief aan provincie over de bevindingen

- De bestuurder van het collectief met de portefeuille NBP Provincie communiceert met de Provincie over de bevinding tijdens het jaarlijkse voorgangsgesprek en indien nodig ook tussentijds.

Hoe verwerkt het collectief de kortingen die het Betaalorgaan oplegt?

- De bestuurder van het collectief met de portefeuille Schouw beoordeelt of de korting een gevolg is van verwijtbaar handelen door de deelnemer. In dat geval zal de korting aan de deelnemer worden doorberekend of in mindering worden gebracht op een betaling.

- De korting wordt vastgelegd in SCAN OFFICE door de bureaumedewerker.
- De gebiedscoördinator past het beheercontract aan indien de korting gevolg heeft voor het vervolg van het beheer.

Sanctie in verband met cross-compliance

- De sanctie wordt 100% doorberekend aan de deelnemer.

In geval van calamiteiten

In geval van calamiteiten zal het collectief direct in overleg treden met de desbetreffende provincie. Zo mogelijk gebeurt dit vooraf indien (de kans op) een calamiteit voorzien wordt.